Samenvatting Fusie Effect Rapportage bestuurlijke fusie Wonderwijs en Stichting ATOS, 26 mei 2025

Onderstaande samenvatting volgt de indeling van het modelformulier Fusie-effectrapportage, zoals opgenomen in de ministeriële "Regeling en beleidsregels fusietoets in het onderwijs 2017". De samenvatting is bedoeld voor de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Overbetuwe en Lingewaard, die als lokale overheid een formele adviesbevoegdheid hebben in dit fusieproces, en biedt een beknopt overzicht van de aanleiding, motieven, doelen en gevolgen van de voorgenomen bestuurlijke fusie tussen Wonderwijs en Stichting ATOS.

1 Beoogde fusie en aanleiding voor de fusie

1.1 Beoogde fusie en fusieproces

De besturen van Wonderwijs en stichting ATOS hebben het voornemen om per 1 januari 2026 bestuurlijk te fuseren. Stichting Wonderwijs treedt daarbij op als verkrijgende stichting; de drie scholen van stichting ATOS (IKC De Tichelaar, IKC De Regenboog en IKC 't Holthuus) worden dan bestuurlijk ondergebracht bij Wonderwijs. Stichting ATOS houdt na de overdracht op te bestaan. De fusie wordt technisch gerealiseerd via een bestuursoverdracht (art. 56 en 64 Wet Primair Onderwijs).

1.2 Tijdsbestek

Na een voorverkenning in het najaar van 2024 hebben besturen in maart 2025 een intentieverklaring ondertekend om te komen tot een bestuurlijke fusie per 1 januari 2026. Het fusieonderzoek en het verwerken van de uitkomsten in een Fusie Effect rapportage vond plaats in de periode maart-mei 2025. De gemeenten Overbetuwe en Lingewaard worden begin juni 2025 gevraagd advies uit te brengen over de wenselijkheid van de fusie. De betrokken GMR-en ontvangen in juli 2025 het verzoek in te stemmen met de FER en het voorgenomen fusiebesluit. Besluitvorming binnen de GMR-en daarover vindt plaats in september 2025. Na instemming van de medezeggenschapsraden, kunnen besturen het fusieverzoek indienen bij DUO die een lichte fusietoets zal uitvoeren. In november 2025 is besluitvorming door de gemeenteraden gepland over respectievelijk de statutenwijziging (gemeente Overbetuwe) en de ontbinding van stichting ATOS (gemeente Lingewaard). Parallel daaraan wordt de statutenwijziging die nodig is voor de fusie voorgelegd aan de NKSR (Nederlands Katholieke Schoolraad). Besluitvorming door Raden van Toezicht en vervolgens definitieve besluitvorming door de besturen is gepland in december 2025, waarna de akte van overdracht en de akte van statutenwijziging kunnen passeren.

1.3 Motieven voor de fusie

De fusie is ingegeven door een gedeelde ambitie: goed, toekomstgericht en inclusiever onderwijs in de regio realiseren. Beide besturen delen een vergelijkbare visie op onderwijs, besturing en werkgeverschap.

Voor stichting ATOS geldt dat schaalvergroting wenselijk is om de toekomstbestendigheid van de organisatie te versterken. De wens om structureel te investeren in onderwijskwaliteit, innovatie en inclusiever onderwijs vraagt om extra strategische capaciteit en slagkracht. Ook voor Wonderwijs past de fusie in de bredere strategische koers, gericht op samenwerking en versterking van het onderwijs. Samen kunnen de besturen beter inspelen op

maatschappelijke uitdagingen – zoals personeelstekorten, veranderende wet- en regelgeving en toenemende ondersteuningsvragen – en meer mogelijkheden creëren voor professionalisering, kennisdeling en innovatie.

De fusie is ook een logische vervolgstap op een al gegroeide samenwerking, gebaseerd op gedeelde waarden en positieve ervaringen. Beide besturen zien de fusie niet als doel op zich, maar als een passend middel om structureel en doelgericht te werken aan sterk onderwijs in Lingewaard en Overbetuwe.

1.4 Alternatieven voor de fusie

In het verkennend onderzoek hebben de besturen verschillende samenwerkingsconstructies verkend. Een lichtere vorm van samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van personeelsbeleid of kwaliteitszorg, is besproken, maar biedt volgens de besturen onvoldoende samenhang en borging om de gezamenlijke ambitie te realiseren. Er is dan geen sprake van een gedeelde koers of gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een groeimodel waarbij intensieve samenwerking wordt opgebouwd met behoud van twee afzonderlijke besturen, is uiteindelijk niet gekozen. Deze optie leidt volgens de besturen tot complexe en tijdrovende tussenstappen en een verhoogde bestuurlijke belasting. Verkennende gesprekken met andere besturen hebben in het verleden niet geleid tot verdere toenadering. Op basis van de gedeelde visie, besturingsfilosofie en bestaande samenwerkingsrelatie achten de besturen een bestuurlijke fusie de meest doelgerichte en duurzame route.

1.5 Te bereiken doelen

De doelen van de fusie sluiten direct aan bij de motieven zoals hierboven beschreven. Ze richten zich op het versterken van de onderwijskwaliteit, het vergroten van ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers, het realiseren van inclusiever onderwijs en het creëren van een toekomstbestendige organisatie met voldoende strategische, bestuurlijke en personele capaciteit om ambities waar te maken:

- Versterken van de onderwijskwaliteit en innovatiekracht door gezamenlijke ontwikkelingstrajecten, gedeelde expertise en het uitwisselen van goede praktijken.
- Versnellen van de beweging naar inclusiever onderwijs door schaalvoordelen, versterkte ondersteuning en gezamenlijke beleidsvorming.
- Bevorderen van aantrekkelijk werkgeverschap en het vergroten van ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden voor personeel binnen de bredere organisatie.
- Vergroten van de wendbaarheid en het strategisch vermogen van de organisatie, waardoor beter kan worden ingespeeld op maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen.
- Realiseren van financiële continuïteit en een stabiele bedrijfsvoering, waarbij het solidariteitsprincipe en verantwoordelijkheden op schoolniveau in balans blijven.
- Verankeren van de regionale betekenis door als herkenbare, toegankelijke en betekenisvolle onderwijsorganisatie op te treden in de regio.
- Behouden en benutten van verschillen in identiteit, onderwijsconcept en context, met ruimte voor lokale accenten binnen gezamenlijke strategische kaders.

2 Communicatie over de fusie

In het voortraject zijn beide GMR-en, directeuren en Raden van Toezicht betrokken via

interviews en bijeenkomsten. Sinds maart 2025 worden stakeholders stapsgewijs meegenomen. Ouders zijn via nieuwsbrieven geïnformeerd; een digitale raadpleging is voorzien in juni. Personeel wordt via intranet en nieuwsbrieven op de hoogte gehouden. Vakbonden en gemeenten zijn eveneens betrokken.

3 Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat

3.1 Omvang en organisatie

De fusie leidt tot een grotere bestuurlijke eenheid, maar met behoud van herkenbaarheid en overzichtelijkheid. De besturingsfilosofie van Wonderwijs – gebaseerd op vertrouwen, nabijheid en eigenaarschap – blijft leidend.

Wonderwijs heeft een éénhoofdig CvB. Directeuren zijn integraal verantwoordelijk binnen strategische kaders. Tijdens de transitiefase wordt een tijdelijk tweehoofdig CvB overwogen.

De Raden van Toezicht bezinnen zich de komende periode op de samenstelling van de Raad van Toezicht. Advies- en voordrachtsrechten worden bij vacatures in acht genomen.
3.2 Overzichtelijkheid op locatieniveau Er worden geen scholen samengevoegd. Alle scholen blijven bestaan op hun huidige locaties, onder hun eigen naam. De fusie verandert dus niets aan de herkenbaarheid voor leerlingen, ouders en personeel.

3.3 Betrokkenheid personeel, ouders, leerlingen

De betrokkenheid van ouders, personeel en leerlingen blijft geborgd via bestaande structuren. Personeel behoudt hun directe leidinggevende, ouders en personeel blijven betrokken via (G)MR (en ouderraad). Medewerkers kunnen meer gebruik maken van scholing, leernetwerken en mobiliteit binnen de bredere organisatie.

3.4 Medezeggenschap

De medezeggenschapsstructuur wordt geharmoniseerd. Voorstellen worden in samenspraak met beide GMR-en voorbereid en vastgesteld, binnen de kaders van de Wet Medezeggenschap Scholen.

3.5 Voorzieningen

Voorzieningen van beide organisaties blijven behouden. De ATOS-scholen krijgen toegang tot het Leerlab en het Verwonderlab van Wonderwijs. 2026 wordt benut als overgangsjaar voor integratie van ICT- en beheersystemen. De ondersteunende staf van stichting ATOS wordt opgenomen in de centrale organisatie. Contracten en systemen worden afgestemd via een implementatieplan.

3.6 Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid

Er is sprake van overgang van onderneming. Personeel behoudt rechtspositie, functie en rechtszekerheid. Arbeidsvoorwaarden zijn vergeleken; verschillen zijn besproken met vakbonden. Beide besturen hanteren het "van werk naar werk"-principe. Er is geen sprake van gedwongen ontslagen.[1]

3.7 Onderwijs

Onderwijsconcepten en pedagogisch-didactische keuzes blijven behouden. Beide stichtingen delen een kwaliteitsgerichte cultuur. De fusie biedt meer mogelijkheden voor kennisdeling, collegiale ondersteuning en gezamenlijke kwaliteitsontwikkeling.

4 Effecten op keuzevrijheid, diversiteit en spreiding

1

De fusie heeft geen gevolgen voor de keuzevrijheid van ouders of de identiteit van de scholen. Wonderwijs is een samenwerkingsstichting en kan na de fusie openbare, katholieke en algemeen bijzondere scholen (= 't Holthuus) besturen. De statuten van Wonderwijs worden hierop aangepast. Gemeenteraden behouden hun wettelijke rol in het toezicht op het openbaar onderwijs. In de statuten van Wonderwijs wordt dit toezicht expliciet geborgd. De spreiding van scholen blijft ongewijzigd, waardoor er geen gevolgen zijn voor de bereikbaarheid of keuzevrijheid van ouders en leerlingen.

5 Kosten en baten van de fusie

Beide stichtingen zijn financieel gezond. Wonderwijs en stichting ATOS voldoen aan de financiële kengetallen zoals gehanteerd door de Inspectie van het Onderwijs. Ook op langere termijn zijn de vooruitzichten positief: leerlingprognoses laten een licht stijgende lijn zien en door de fusie ontstaat een grotere organisatie met meer mogelijkheden om risico's te spreiden, expertise te bundelen en structureel te investeren in kwaliteit, ondersteuning en innovatie. Door de fusie wordt de continuïteit van de drie ATOS-scholen geborgd binnen een financieel stabiele context. De allocatie- en begrotingssystematiek worden geharmoniseerd. Na de fusie nemen de ATOS-scholen ook deel aan het collectieve financiële model van Wonderwijs, waarin onderlinge solidariteit, risicodeling en gezamenlijke investeringen centraal staan. Tegelijkertijd wordt recht gedaan aan autonomie en herkenbaarheid op schoolniveau.

6 Evaluatie

De fusie wordt vanaf 2026 periodiek gemonitord. Er is structurele evaluatie met bestuur, directeuren, RvT en GMR over de realisatie van de doelen en implementatie van afspraken. De motieven en uitgangspunten uit deze FER vormen daarbij het toetsingskader.

7 Gemeentelijk advies

Het advies van de gemeenten Lingewaard en Overbetuwe wordt als bijlage bij de FER gevoegd.